

**Grupinio darbo „Mačernio filosofinės lyrikos “aš” ir matematinis vienetas, begalybė”
užduotys**

I grupė

I. Raiškiai perskaityti 7 sonetą, pritaikyti M.K.Čiurlionio paveikslą. Paašškinti, kodėl tinka būtent šis paveikslas.

Vidunaktį dažnai

Aš pabundu,

Kada keistai, keistai

Visuos namuos tylu,

Ir aš nebežinau,

Kas daros su manim,

Bet man kaskart sunkiau

Tokiom naktim

Išspręst gyvybės ir mirties lygtis

Su begale nežinomųjų.

Veltui aš laikiu: niekas man nepasakys,

Atėjęs iš erdvių giliųjų,

Kodėl kas nors yra? Kodėl aš pats esu

Didžiausia paslaptis visatos slėpinių?

II. Susieti soneto prasmes su matematinium vienetu, lygtimis, begalybe. Atlikę nurodytas užduotis susiekite jas su soneto prasme, t.y. paašškinkite, kaip tai siejasi su tekstu.

1. Išspręskite lygčių sistemą
$$\begin{cases} x - y = 90, \\ \lg x + \lg y = 3. \end{cases}$$

2. Įrodykite, kad lygtis $\sqrt{5-x} + \sqrt{5+x} = \lg(4x^2 - 100)$ neturi sprendinio.

III. Atpasakoti, kas vaizduojama pirmojoje (1,2 posmai) ir antrojoje (3,4 posmai) soneto dalyse.

IV. Pasamprotauti, ar galėjo poetas, parašęs tokį sonetą, priimti sovietinę ideologiją. Kodėl?

V. Įsivertinimas. Grupė parašo pažymį kiekvienam savo nariui.

II grupė

- I. Raiškiai perskaityti 12 sonetą, pritaikyti M.K.Čiurlionio paveikslą. Paaiškinti, kodėl tinka būtent šis paveikslas.

*Savo sielą, alkaną kaip žvėrį,
Maitinu geriausiai žemės vaisiais:
Mokslu ir menu; tegu ji gėris
Spalvomis ir tonais įkvėptaisiais.*

*Leidžiu jai ištvirt ir atgailoti,
Užsivilkus aštrią ašutinę,
Bet aš negaliu niekuo pasotint
Tos panteros, alkanos, laukinės.*

*Kūno narve ji nervingai vaikšto,
Amžinybės sau kaip grobio geisdama.
Ilgis saulės nužertųjų aikščių,*

*Kur gulėtų nemirtinga ir laisva,
Meilės šoky suktis su dievais kartu,
Trypiant žiedus anemonų geltonų.*

- II. Susieti soneto prasmes su matematiniu vienetu, lygtimis, begalybe. Rasti soneto tekste žodžius, kurie asocijuotųsi su vienetu. Pateikti kuo daugiau „matematinio vieneto“ pavydžių (įvairios svarbios matematinės lygybės, taisyklės, teiginiai ir kt., kuriuose „1“ yra svarbus). Juos užrašyti ir mokėti paaiškinti.

- III. Atpasakoti, kas vaizduojama pirmojoje (1,2 posmai) ir antrojoje (3,4 posmai) soneto dalyse.
IV. Pasamprotauti, ar galėjo poetas, parašęs tokį sonetą, priimti sovietinę ideologiją. Kodėl?
V. Įsivertinimas. Grupė parašo pažymį kiekvienam savo nariui.

III grupė

- I. Raiškiai perskaityti 21 sonetą, pritaikyti M.K.Čiurlionio paveikslą.

*Mano siela šiandien sunkiai serga,
Degdama vienatvės liūdesio karščiu.
Aš nemoku jai palengvint vargo,
Ka ji klieidi, aš suprasti negaliu.*

*Aš sekiau jai pasakas gražiausias,
Sugalvojau malonumų daug naujų,
O jos akys nežinia ko klausia,
Tokios liūdnos, net pažvelgt į jas baugu.*

*Ir pabūgęs, jog pamišusi kada
Nesuplėšytų į skiautelius mane,
Kai ištroškus atsigert paprašė,*

*Padaviau jai taurę žudančių nuodų,
Bet, išsiurbus paskutinį lašą,
Ji sušuko: trokštu, duoki stipresnių!*

- II. Sonete ryškus vienetas „aš“, kaip atskiras vienetas *siela*. Tai galėtume sieti su begalybe ir filosofijoje, ir matematikoje. Užrašykite matematiniais simboliais, formulėmis, taisyklėmis ir kt., kas, jūsų nuomone, atitiktų soneto prasmę, pavaizduokite grafiškai.
- III. Atpasakoti, kas vaizduojama pirmojoje (1,2 posmai) ir antrojoje (3,4 posmai) soneto dalyse.
- IV. Pasamprotauti, ar galėjo poetas, parašęs tokį sonetą, priimti sovietinę ideologiją. Kodėl?
- V. Įsivertinimas. Grupė parašo pažymį kiekvienam savo nariui.

IV grupė

I. Raiškiai perskaityti 25 sonetą, pritaikyti M.K.Čiurlionio paveikslą.

*Einu, bet nežinau, į kur nueisiu,
Ir gyvenu, bet palaidai ir be prasmės:
Ragaudamas gyvenimą kaip vaisių
Ir vėl jį nešdamas kaip naštą ant peties.*

*Aš klausiau kunigų ir filosofų -
Atsakė jie, išdėstė viską išsamiai.
Bet man širdis ir šiandien lygiai sopa:
Kodėl pasaulis ir žmogus, ir visa tai?*

*Ir taip einu tolyn šio klausimo keliu
Po nežinios dangum, pavargusiu žingsniu.
Bet jei randu užsimirsimo smuklę pakely, -*

*Tai linksmas per dienas naktis puotauju,
Kol nuobodžio tarnai, rimtuoliai rūškani,
Vėl išmeta į klausimo kelius iš naujo.*

II. Susieti soneto prasmes su matematiniu vienetu, lygtimis, begalybe. Iš soneto teksto išrinkti daiktavardžius ir veiksmažodžius.

Sudarykite tiesinę lygtį $\mathbf{a} \cdot \mathbf{x} + \mathbf{b} = \mathbf{P}(\mathbf{x})$ (koeficientas \mathbf{a} lygus daiktavardžių skaičiui, o laisvasis narys \mathbf{b} – veiksmažodžių skaičiui, o $\mathbf{P}(\mathbf{x})$ - pirmojo laipsnio daugianaris) ir tokią, kuri:

- turėtų vienintelį sprendinį;
- be galo daug sprendinių;
- neturėtų sprendinių.

Kiekvienu atveju atrasti atsakymą paskutiniuose dviejuose soneto posmuose, kur pasakytas lyrinio subjekto sprendinys.

III. Atpasakoti, kas vaizduojama pirmojoje (1,2 posmai) ir antrojoje (3,4 posmai) soneto dalyse.

IV. Pasamprotauti, ar galėjo poetas, parašęs tokį sonetą, priimti sovietinę ideologiją. Kodėl?

V. Įsivertinimas. Grupė parašo pažymį kiekvienam savo nariui.